

PERSONDATA VED FJERNAFLÆSNING AF MÅLERE

Flere og flere forsyningsselskaber benytter sig i dag af muligheden for at anvende fjernaflæste målere; såkaldte smart meters. Vi har tidligere skrevet om el- og vandselskabernes grundlag for behandling af persondata ved fjernaflæsning til brug for afregning, men i hvilket omfang kan selskaberne foretage fjernaflæsning til andre formål end fakturering? Og med hvilken frekvens kan dette ske?

For elselskabernes vedkommende er der i medfør af lovgivningen pligt til at udskifte alle elmålere med fjernaflæste målere inden 31. december 2020. Det er samtidigt et krav, at der foretages målinger pr. 15. minut, samt at forbrugsdata indsendes på timebasis til datahubben. Denne hyppige registrering af målerdata om elforbrug er derfor lovreguleret.

Formålet med datahubben har primært været at skabe et datagrundlag for fakturering. Dataene antages også i nødvendigt omfang at kunne bruges til navnlig drift og optimering af elnettet under overholdelse af primært databeskyttelsesreglerne.

Inden for vand- og varmesektoren er der ikke en tilsvarende forpligtelse til at indføre smart meters hos forbrugerne, og det har derfor været diskuteret, om selskaberne på dette område – uden forbrugerens samtykke – kan foretage hyppigere aflæsning til andre formål end fakturering, fx til brug for at identificere og reducere varmetab og vandspild.

ENERGISTYRELSENS VURDERING

Energistyrelsen har i en udtalelse vurderet, at en sådan behandling som udgangspunkt er lovlig og enten kan basere sig på en samfundsmæssig interesse eller en legitim interesse hos forsyningen, der vejer tungere end forbrugerens. Det skyldes, at forsyningen har en legitim interesse i at driftsoptimere, ligesom hyppigere fjernaflæsninger kan medføre en række fordele for bl.a. samfundet og slutbrugeren.

Energistyrelsen har dog fastslået, at det i sidste ende er op til forsyningsselskabet selv at vurdere, hvorvidt der er hjemmel

i persondatareglerne til at foretage behandlingen.

Energistyrelsen har endvidere fastslået, at det er en forudsætning for lovligheden af den konkrete indsamling og behandling af personoplysninger fra fjernaflæste målere, at de grundlæggende behandlingsprincipper i databeskyttelsesforordningens artikel 5 er overholdt.

I praksis har det navnlig den betydning, at dataminimeringsprincippet skal overholdes. Det vil sige, at fjernaflæsningerne ikke må være hyppigere end nødvendigt til de konkrete og lovlige formål, som fx driftsoptimering. De indsamlede data skal således være "need to have" til det konkrete formål og ikke "nice to have".

OPLYSNINGSPLIGT

Det følger af persondataforordningens artikel 13 og 14, at den dataansvarlige (forsyningsselskaberne) skal give den registrerede (kunden) en lang række oplysninger om den dataansvarliges behandling af personoplysninger om kunden.

Kravene til oplysningspligten og undtagelserne til denne varierer, alt efter om personoplysningerne er indsamlet hos kunden (artikel 13) eller hos andre end kunden (artikel 14), idet den registrerede også skal gives oplysninger om de berørte kategorier af personoplysninger, som behandles, hvis oplysningerne ikke er indsamlet hos kunden. Kunden skal efter en konkret vurdering tillige have information om, hvor personoplysningerne stammer fra, herunder om de er hentet fra offentligt tilgængelige kilder.

Ved fjernaflæsning indhentes kundens forbrugsdata via selve måleren, og det kan give anledning til tvivl om, hvorvidt fjernaflæsningen må anses som personoplysninger, indhentet hos kunden.

I Datatilsynets vejledning om de registreredes rettigheder har tilsynet i forhold til retten til dataportabilitet udtalt, at den registrerede bl.a. selv anses for at have afgivet sine personoplysninger, når disse genereres ved brug af elektroniske anordninger, som modtageren er dataansvarlig for. Derfor må forbrugsdata, som forsyningen indhenter via fjernaflæste målere, som udgangspunkt anses for at være indhentet hos kunderne, og forsyningsselskaberne skal derfor opfylde oplysningspligten i persondataforordningens artikel 13 ■

Line Markert
Advokat, partner
lma@horten.dk

Charlotte Kunckel
Specialistadvokat
cku@horten.dk

Julie Brøndby Ørbeck
Advokatfuldmægtig
jbo@horten.dk